

Η μουσική, παρά το αναμφισβήτητο γεγονός της ύπαρξης διαφόρων σχολών με ιδιαίτερα ψυχρικά γνωρίσματα, παραμένει η πιο ζωντανή τέχνη, το κυριότερο παγκόσμιο εκφραστικό όργανο, ο πιο αγνός και πιο ισχυρός δεσμός αγάπης και συνεννόησης ανάμεσα στα έθνη.

Σόλων Μιχαηλίδης

Χορηγός επικοινωνίας

Σόλων Μιχαηλίδης

Εκατό δέκα χρόνια από τη γέννησή του

Πέμπτη, 4 Φεβρουαρίου 2016 • Κινηματοθέατρο Παλλάς Λευκωσίας

CYPRVS AETERNΑ

Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

Βουλή των Αντιπροσώπων
της Κυπριακής Δημοκρατίας

Ποιητής:
Γ. ΡΙΤΣΟΣ

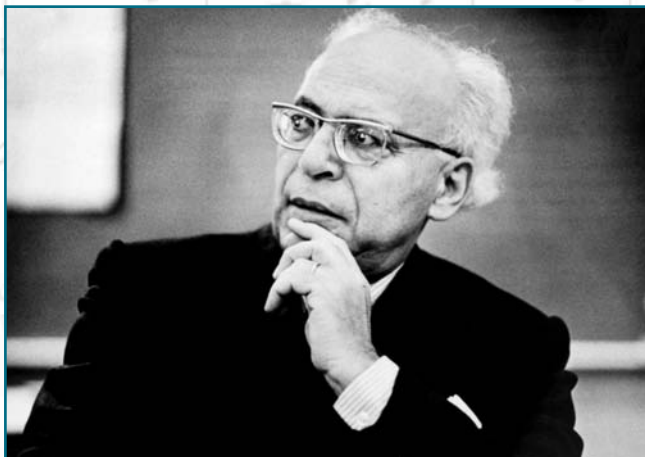
ΎΜΝΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

(ΓΙΑ ΒΑΡΥΤΟΜΟ - ΧΟΡΩΔΙΑ - ΟΡΧΗΣΤΡΑ)
Σολ. Μιχαηλίδης
(Η ΜΕΤΣΟ)

LENTO

Σόλων Μιχαηλίδης

Εκατό δέκα χρόνια από τη γέννησή του

Θα δουλεύω μέχρι την τελευταία μου πνοή, μόνο έτσι νικάς το θάνατο, αφήνοντας πίσω σου ένα έργο και ένα όνομα.

Σόλων Μιχαηλίδης

Ήταν ένας ξεχωριστός καλλιτέχνης, που αγάπησε τη μουσική με πάθος και την υπηρέτησε σεμνά και ακούραστα.

Με βαθιά εκτίμηση χειροκροτούμε τα τόσα πολλά και σημαντικά που πρόσφερε στην Κύπρο και διεθνώς.

Γιαννάκης Α. Ομήρου

Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων

Πρόγραμμα εκδήλωσης

Προβολή σύντομης ταινίας για το Σόλωνα Μιχαηλίδη

Χαιρετισμοί: Γιαννάκης Α. Ομήρου, Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων
Γεωργία Μιχαηλίδου, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Ιδρύματος "Σόλων Μιχαηλίδης"

Ομιλίες: Χριστόδουλος Αχιλλεούδης, πρώην Επιθεωρητής Μουσικής Μέσης Εκπαίδευσης
Η προσφορά του Σόλωνα Μιχαηλίδη στην Κύπρο
Μίκης Μιχαηλίδης, Διευθυντής Σύγχρονου Ωδείου Θεσσαλονίκης
Η προσφορά του Σόλωνα Μιχαηλίδη στην Ελλάδα και διεθνώς

Καλλιτεχνικό πρόγραμμα με έργα του Σόλωνα Μιχαηλίδη

- 1. Κουαρτέτο εγχόρδων, 1934**
Lento
(Βασισμένο σε μία κυπριακή δημοτική μελωδία)
- 2. Λύρα της Σαπφούς** - πρελούδιο για πιάνο, 1948
Allegro - Lento sostenuto - Tempo primo
- 3. Τα Μάτια σου** (Νίκος Κρανιδιώτης), 1956
- 4. Η Προσευχή του Ταπεινού** (Ζαχαρίας Παπαντωνίου), 1953
για φωνή και πιάνο
- 5. Αυλός**, για σόλο φλάουτο
(Επεξεργασία Μίκη Μιχαηλίδη)
- 6. Δύο Βυζαντινά Σκίτσα**, για κουαρτέτο εγχόρδων, 1934
  - Mater dolorosa - Lento
  - Ο Εσταυρωμένος - Lento
- 7. Λαμπρή**, πρελούδιο για πιάνο, 1956?
Lento - quasi Allegro - Moderato - Lento - Allegretto
- 8. Κερύνεια μου** (Κύπρος Χρυσάνθης), 1976
- 9. La Flûte** (André Chénier) με σόλο φλάουτο, 1934
(διασκευή Γεωργίας Μιχαηλίδου)
για φωνή και πιάνο
- 10. Ο γάμος του χωριού**, για κουαρτέτο εγχόρδων και φλάουτο σόλο, 1934
Andante pastorale

Εκτελούν: Κουαρτέτο Εγχόρδων "X-Pause"

Χριστίνα Λαζαρίδου, α' Βιολί
Μικέλ Μιχαηλίδης, β' Βιολί
Θανάσης Σουργκούνης, Βιόλα
Ιωάννης Στέφος, Βιολοντσέλο

Έλλη Αλωνεύτου, Τραγούδι
Ντίμης Δημητριάδης, Φλάουτο
Νικόλας Κωνσταντίνου, Πιάνο

Επιμέλεια καλλιτεχνικού προγράμματος:

Γεωργία Μιχαηλίδου, Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Μουσικής και Δραματικής Τέχνης στη Βιέννη

Σόλων Μιχαηλίδης, ο μουσουργός

Στο γραφείο του στο Ωδείο Λεμεσού, 1937

Γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 12 Νοεμβρίου 1905 και πέθανε στην Αθήνα στις 10 Σεπτεμβρίου 1979.

Ένας ανθρωπιστής, ένας οραματιστής, ένας πατριώτης, ένας μεγάλος καλλιτέχνης. Αυτός ήταν ο Σόλων Μιχαηλίδης. Όσοι τον γνώρισαν τον θυμούνται με αγάπη και εκτίμηση. Ήταν ο μεγάλος δάσκαλος, ο συνθέτης, ο μαέστρος και ο μουσικολόγος. Ένας ακούραστος μελετητής, που υπηρέτησε την τέχνη μέχρι την τελευταία του πνοή.

Με τη σύζυγό του
Καλλιόπη Μοριδού

Ο Σόλων Μιχαηλίδης είναι σαν συνθέτης ένας από τους πιο εκλεκτούς εκπροσώπους της μετά το 1930 Ελληνικής Σχολής. Η μουσική του, απόλυτα προσωπική και χωρίς εξεζητημένες νεωτεριστικές ακρότητες, είναι εμπνευσμένη από την ελληνική αρχαιότητα, τη βυζαντινή παράδοση και το δημοτικό τραγούδι. Σ' αυτή ο συνθέτης παρουσιάζει μια τέλεια αφομοίωση των τεχνικών στοιχείων της Γαλλικής Σχολής και στοχαστική προσαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα. Άκρατος λυρισμός, λεπτή κι εκφραστική έμπνευση, διαύγεια γραφής, περίτεχνη χρησιμοποίηση των αρχαίων και βυζαντινών τρόπων και βαθειά γνώση της τεχνικής της ορχήστρας. Είναι χαρακτηριστικά γνωρίσματα της μουσικής του παραγωγής [...]

Σπύρος Σκιαδαρέσης, λογοτέχνης, μουσικολόγος

Στα είκοσι πέντε του χρόνια πήγε στο Παρίσι στην École Normale de Musique και στη Schola Cantorum για σπουδές, αφού είχε περατώσει τις σπουδές του στο Trinity College of Music του Λονδίνου. Σπούδασε διεύθυνση, σύνθεση, πιάνο και βιολί με τους μεγάλους δασκάλους της εποχής, μεταξύ άλλων τη Nadia Boulanger και τους Alfred Cortot, Guy de Lioncourt και Marcel Labey. Το 1934 επέστρεψε στην Κύπρο και εγκαταστάθηκε στη Λεμεσό.

Το πέρασμά του από τη Λεμεσό άφησε εποχή για τα κυπριακά δεδομένα. Με τη διδασκαλία του στο Ωδείο Λεμεσού, τις συναυλίες με τη Συμφωνική του Ορχήστρα, τη χορωδία του "Άρη" και την εκπαιδευτική του καριέρα στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λεμεσού (μετέπειτα Λανίτειο Γυμνάσιο) μετέδωσε την αγάπη για τη μουσική σε χιλιάδες ανθρώπους, που μέχρι σήμερα τον ευγνωμονούν.

Στο γυμνάσιο Λεμεσού διορίζεται στα 1941 και καταφέρνει το μέχρι τότε ταπεινό μάθημα της Ωδικής να το μεταπλάσει σε μάθημα μουσικής αγωγής και παιδείας. [...] κάνει τους μαθητές του να αντικρύσουν το μάθημα της Μουσικής σαν μέσο ανάτασης της Πνευματικότητας του ανθρώπου και βάζει ανεξίτηλη τη σφραγίδα των δικών του καταβολών στην κατοπινή μουσική δραστηριότητα και ανέλιξη της Λεμεσού.

Διευθύνοντας τη Μικτή Χορωδία του Ελληνικού Γυμνασίου Λεμεσού

Μαρίνος Μιτέλλας, μάεστρος χορωδίας "Άρης" Λεμεσού, μαθητής του Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λεμεσού

Αλέκος Οράτης, μαθητής του Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λεμεσού

Σόλων Μιχαηλίδης: ο διακεκριμένος μουσικοσυνθέτης της Κύπρου, ο μουσικολόγος, ο μαέστρος, ο συγγραφέας, ο καθηγητής Μουσικής, ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ. [...] Η Λεμεσός είχε την τύχη να τον δεχτεί στην αγκαλιά της για 22 χρόνια. Συνδέθηκε με την πόλη αυτή και ειδικά με το τότε Ελληνικό Γυμνάσιο Λεμεσού, το μετέπειτα "Λανίτειο", στο οποίο μεγαλούργησε για 16 χρόνια και διαφώτισε τους νεαρούς μαθητές με τις αθάνατες μουσικές ιδέες.

Χριστόδουλος Αχιλλεούδης, πρώην Επιθεωρητής Μουσικής Μέσης Εκπαίδευσης, μαθητής του Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λεμεσού

Μας έμαθε να αγαπάμε τη μουσική και μας μύησε στην κλασική μουσική [...] Του οφείλω τα πάντα, που με λόγια είναι δύσκολο να εκφράσω, όμως πιο έντονα αισθάνομαι τη μνήμη του ριζωμένη βαθιά στην καρδιά μου. Με όλη μου την αγάπη ερμήνευσα τα έργα του με την αγαπημένη του χορωδία του ΑΡΗ.

Με μαθητές του Ωδείου Λεμεσού, στο μέσο ο Άγγλος εξεταστής του Trinity College of Music και αριστερά η Καλλιόπη Μορίδου, 1950

Διευθύνοντας τη χορωδία "Άρης" Λεμεσού

Έξω από το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

Στη Θεσσαλονίκη, όπου πήγε το 1956, μετά από πρόσκληση της ελληνικής κυβέρνησης, επανελήφθη το ίδιο. Άλλαξε όλα τα δεδομένα της μουσικής ζωής της πόλης. Ανέβασε το επίπεδο σπουδών του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, ίδρυσε τη Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος (μετέπειτα Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης) και δημιούργησε μουσική κουλτούρα. Οι συναυλίες της Κρατικής Ορχήστρας αποτελούσαν το μεγάλο μουσικό και κοσμικό γεγονός της εβδομάδας.

Το πέρασμα του Σόλωνα Μιχαηλίδη από τη Θεσσαλονίκη, είτε στη θέση του διευθυντή του Ωδείου είτε στη διεύθυνση της Συμφωνικής Ορχήστρας, σημάδεψε βαθιά και επέδρασε ευεργετικά στη μουσική ζωή της πόλης. Η Θεσσαλονίκη και η βόρειος Ελλάδα γενικότερα του οφείλουν άπειρη ευγνωμοσύνη.

Λίνος Πολίτης, ακαδημαϊκός

Στο Κρατικό Ωδείο ήταν πολύ αγαπητός τόσο στους μαθητές όσο και στους καθηγητές. Δίδασκε όχι από καθήκον αλλά από αγάπη και έγνοια για τους νέους. Πολλοί μαθητές του έχουν διαπρέψει στην Ελλάδα, στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Ο αείμνηστος δάσκαλός μου Σόλων Μιχαηλίδης μου δίδαξε ότι η απέρριπτη ομορφιά της παραδοσιακής μελωδίας είναι ένα πολύτιμο υλικό για κάθε συνθέτη, αρκεί να ξέρει πώς να την χρησιμοποιήσει και να μην προδώσει το αρχικό της ύφος παραφορτώνοντας την με τεχνικές της δυτικής έντεχνης μουσικής.

Άλκης Μπαλτάς, καλλιτεχνικός διευθυντής και αρχιμουσικός της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου, μαθητής του Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

Η έλευση του Μιχαηλίδη υπήρξε κάτι το συγκλονιστικό τόσο για το Ωδείο Θεσσαλονίκης όσο και για τα μουσικά πράγματα της πόλης. Με τις αισθητικές απόψεις του έδωσε ένα νέο άνεμο. Μας άνοιξε πολλούς δρόμους, σου γεννούσε την επιθυμία να μάθεις και να θυμάσαι τα χρόνια που πέρασες μαζί του σαν μια περίοδο παραμυθένια, σαν μια ιδανική κατάσταση.

Κώστας Νικήτας, συνθέτης, μαθητής του Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

Διευθύνοντας την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και τη Μικτή Χορωδία Βορείου Ελλάδος με διευθυντή τον Τάσο Παππά, Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, 1967

Ο Σόλων Μιχαηλίδης υπήρξε μία διεθνής φυσιογνωμία. Από το 1948 μέχρι το 1968 υπήρξε μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Δημοτικής Μουσικής στο Λονδίνο. Διετέλεσε μέλος κριτικών επιτροπών σε διεθνείς μουσικούς διαγωνισμούς στην Ευρώπη και στην Αμερική. Είχε επανειλημμένα δεχθεί προσκλήσεις, για να διευθύνει συμφωνικές ορχήστρες στην Ευρώπη, στην Αμερική και στην Ασία.

Από την παράσταση της όπερας "Διδώ και Αινείας" του Henry Purcell, Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός, 1950

Ως συνθέτης μάς άφησε ένα πλούσιο έργο συμφωνικής μουσικής, μία όπερα, οργανική μουσική, χορωδιακή, μουσική δωματίου και τραγούδια. Οι συνθέσεις του Σόλωνα Μιχαηλίδη έτυχαν διεθνούς αναγνώρισης και πολλά έργα του, κυρίως συμφωνικά, έχουν εκτελεστεί στην Ευρώπη, στην Αμερική και στην Ασία.

Το συνθετικό του έργο γενικά διακρίνεται για την ειλικρίνεια της μουσικής του γλώσσας που κυλάει πάντοτε αβίαστη, μια προσωπική γραμμή, ευαίσθητη Αρμονική, διάφανη ενορχήστρωση και άρτια αρχιτεκτονική.

Αντίοχος Ευαγγελάτος, συνθέτης

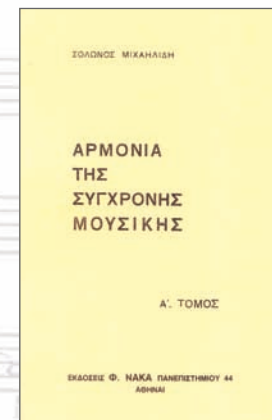
Τα μουσικολογικά του συγγράμματα έτυχαν διεθνούς αναγνώρισης. Το έργο του *Αρμονία της Σύγχρονης Μουσικής* (1945) ήταν μοναδικό για την εποχή όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο, αλλά και διεθνώς.

Είναι καταπληκτικό πως ένας τόσο άρτια αισθητικά μορφωμένος νέος μουσικός είχε τη δύναμη και την έφεση να χαρίσει στην φτωχότατη ως τώρα ελληνική μας μουσικολογία ένα έργο άρτια διατυπωμένο και διαμορφωμένο, που και σαν εμφάνιση ακόμα τιμά το ανθόσπαρτο και ελληνοεύωδο νησί μας.

Μανώλης Καλομοίρης, μουσικός, συνθέτης

Πρόεδρος της κριτικής επιτροπής του Α' Πανελληνίου Διαγωνισμού Χορωδιών, 1977

Το σύγγραμμά του *The Music of Ancient Greece: An Encyclopaedia*, μοναδικό έργο στο είδος του, ήρθε να συμπληρώσει ένα μεγάλο κενό στη διεθνή μουσική φιλολογία.

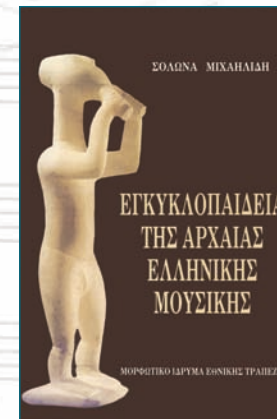
Η πίστη στην αναγκαιότητα και την πρακτική χρησιμότητα ενός τέτοιου έργου οδήγησε στην υπερνίκηση δυσκολιών και ενδοιασμών και στην οριστική διατύπωση της εγκυκλοπαιδείας στη σημερινή της μορφή· ελπίζουμε πως το αποτέλεσμα θα 'ναι μια θετική συμβολή στη σπουδή της αρχαίας ελληνικής μουσικής.

Σόλων Μιχαλίδης

Το παρουσιαζόμενο σήμερα βιβλίο, καρπός πολύχρονης έρευνας και μόχθου, αποτελεί έργο ζωής για τον συγγραφέα του και μπορεί δικαιωματικά να διεκδικήσει τον τίτλο του πρώτου βιβλίου του είδους μέχρι σήμερα στην παγκόσμια μουσικολογία. [...] Η διεθνής βιβλιογραφία συμπληρώνει μίαν έλλειψη της και, ταυτοχρόνως, πλουτίζεται θετικά. [...] Η τιμή της πνευματικής αυτής προσφοράς για την αρχαίαν ελληνική μουσική ανήκει, όπως άφειλε, σε Έλληνα.

Μενέλαος Παλλάντιος, συνθέτης

Έργα του Σόλωνα Μιχαλίδη έχουν εκδοθεί από την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας της Ελλάδας και από ξένους μουσικούς οίκους και άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά, γαλλικά και αγγλικά περιοδικά.

Εργογραφία

Μουσικολογικά συγγράμματα

- *Η Σύγχρονη Αγγλική Μουσική* (Λευκωσία, 1939)
- *Η Φινλανδική Μουσική* (1940)
- *Η Κυπριακή Λαϊκή Μούσα* (Λευκωσία, 1944, 1956)
- *Αρμονία της Σύγχρονης Μουσικής* (Λεμεσός, 1945, σε δύο τόμους)
- *The Neohellenic Folk-Music* (Λεμεσός, 1948)
- *Η Νεοελληνική Μουσική* (Λευκωσία, 1945, 1952)
- *The Music of Ancient Greece: An Encyclopaedia* (Λονδίνο, 1978)
- *Εγκυκλοπαίδεια της Αρχαίας Ελληνικής Μουσικής* (Αθήνα, 1982)
- Άρθρα σε διάφορα αγγλικά, γαλλικά και ελληνικά περιοδικά
- Άρθρα για την ελληνική μουσική και Έλληνες συνθέτες στο αγγλικό Λεξικό της Μουσικής "Grove" (Λονδίνο, 1954)

Συνθέσεις

Για ορχήστρα:

- *Κυπριώτικος Γάμος* για ορχήστρα εγχόρδων και σόλο φλάουτο (1934)

- *Δύο Βυζαντινά Σκίτσα* για ορχήστρα εγχόρδων (1934)
- *Αυγή στον Παρθενώνα και Το Πανηγύρι της Κακάβας*, δύο συμφωνικές εικόνες εμπνευσμένες από το Δωδεκάλογο του Γύφτου του Κωστή Παλαμά (1936)
- *Η Ζωή εν Τάφω* (De Profundis), συμφωνικό ποίημα (1933, αναθ. 1949)
- *Βυζαντινό Αφιέρωμα* για ορχήστρα εγχόρδων (1944)
- *Αρχαϊκή Σουίτα* για φλάουτο, όμποε, άρπα και ορχήστρα εγχόρδων (1954)
- *Κυπριακά Ελευθέρια*, συμφωνικό ποίημα για χορωδία και ορχήστρα (1959)
- *Ύμνος της Κυπριακής Δημοκρατίας* (1963)
- *In Memoriam* (Αφιέρωμα στα Φυλακισμένα Μνήματα) για ορχήστρα εγχόρδων (1974)
- *Κερύνεια*, συμφωνική εικόνα (1976)

Μουσική σκηνής:

- Για τις τραγωδίες:
Ηλέκτρα (Ευριπίδης) (1941)
Ιφιγένεια εν Ταύροις (Ευριπίδης) (1943)
Μήδεια (Ευριπίδης) (1944)
Οιδίπους Τύραννος (Σοφοκλής) (χωρίς ημερομηνία)
- *Μπαλέτο Ναυσικά* (1950)

Μελοδραματική μουσική:

- *Οδυσσέας*, όπερα σε τρεις πράξεις σε λιμπρέτο του συνθέτη (1951, αναθ. 1972/73)
- *Η Φοβητσιάρα*, παιδικό μιούζικαλ (1943)

Καντάτες:

- *Ο Τάφος* (Κωστής Παλαμάς) για αφηγητή, μετζοσοπράνο, βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα (1936)
- *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι* (Διονύσιος Σολωμός) για σοπράνο, βαρύτονο, χορωδία και ορχήστρα/πίανο (1955)
- *Ύμνος και Θρήνος για την Κύπρο* (Γιάννης Ρίτσος) για βαρύτονο, μικτή χορωδία και ορχήστρα/πίανο (1975)

Χορωδιακά:

- *Η Χαρά* (Σόλων Μιχαηλίδης) για γυναικεία χορωδία (1946)
- *Η Ιτιά* (Άγιος Θέρος) για μικτή χορωδία (1947)
- *Cruх Fidelis* (Πιστός Σταυρός), μοτέτο για μικτή χορωδία (1948?)
- *Ave Maria* (Χαίρε Μαρία) για ανδρική χορωδία a capella (1943)
- *Ύμνος στην Ελευθερία* (Διονύσιος Σολωμός) για μικτή χορωδία και πιάνο (1962)
- *Κερύνεια μου* (Κύπρος Χρυσάνθης) για σοπράνο, μικτή χορωδία και ορχήστρα (1979)

Μουσική δωματίου:

- Κουαρτέτο εγχόρδων (1934)
- Τρίο για πιάνο (1946)
- Σουίτα για βιολοντσέλο και πιάνο (1964)

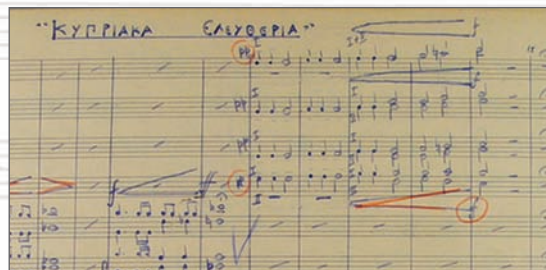
Ενόργανη μουσική:

- *Nostalgie/Mélodie Grecque* για βιολοντσέλο και πιάνο (1931)
- *Prélude* για άρπα (έχει χαθεί) (1933)
- Σονάτα για πιάνο (1934)
- *Λύρα της Σαπφούς*, πρελούδιο για πιάνο (1948)
- *Λαμπρή*, πρελούδιο για πιάνο (1956?)

- *Ελληνική Σουίτα* για πιάνο (1964)
- *Ωδή* για βιολοντσέλο και πιάνο (1969)
- *Prélude* για βιολί και πιάνο (1970)
- *Παιάν* για τούμπα και πιάνο (1974)
- *Η Φλογέρα* για σόλο φλάουτο (χωρίς ημερομηνία)
- *Θύμησες* για πιάνο (χωρίς ημερομηνία)

Τραγούδια:

- *La Flûte* (André Chénier) για σοπράνο/τενόρο, πιάνο/ορχήστρα (1934)
- *Τα Μαύρα Μάτια* (Δημήτρης Λιπέρτης) για σοπράνο/τενόρο, πιάνο (1935)
- *Η Προσευχή του Ταπεινού* (Ζαχαρίας Παπαντωνίου) για μετζοσοπράνο/βαρύτονο, πιάνο (1953) και ορχήστρα (1960)
- *Τα Μάτια σου* (Νίκος Κρανιδιώτης) για σοπράνο/τενόρο, πιάνο (1956)
- *Κερύνεια μου* (Κύπρος Χρυσάνθης) για σοπράνο/τενόρο, πιάνο (1976)

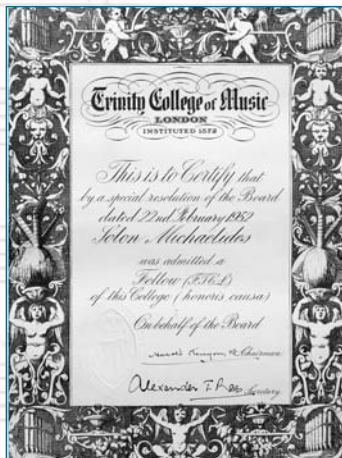
Διευθύνοντας τη Συμφωνική Ορχήστρα του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας της Ελλάδας στη μεγαλειώδη συναυλία "Προσφορά στην Κύπρο" μετά την τουρκική εισβολή, Ωδείο Ηρώδου του Αττικού, 1974

Με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και το βαρύτονο Γιάννη Μοινό αμέσως μετά τη συναυλία παρουσίασης του έργου *Ύμνος και Θρήνος για την Κύπρο*, 1975

Βραβεύσεις και τιμητικές διακρίσεις

- Επίτιμος Εταίρος του Trinity College of Music, Λονδίνο, 1952
- Σταυρός των Ταξιαρχών του Τάγματος του Φοίνικα, Ελλάδα, 1965
- Επίτιμος Εταίρος της Αμερικανικής Εθνομουσικολογικής Εταιρείας, 1966
- Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για τη συνολική προσφορά του στη μουσική, 1974
- Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για το σύγγραμμά του *The Music of Ancient Greece: An Encyclopaedia*, 1977
- Επίτιμος Δημότης Λεμεσού και χρυσό μετάλλιο της πόλης, 1980 (μετά θάνατον)
- Έκδοση κυπριακού γραμματοσήμου στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Μουσικής, 1985

Βράβευση από την Ακαδημία Αθηνών για το σύγγραμμά του *The Music of Ancient Greece: An Encyclopaedia*, 1977

Δημοτικό Μουσείο-Αρχείο Σόλωνα Μιχαηλίδη

Τα μουσικά έργα, η πολύτιμη βιβλιοθήκη, καθώς και το αρχείο του Σόλωνα Μιχαηλίδη, που περιλαμβάνει χειρόγραφα, αλλά και προσωπικά αντικείμενα και οικογενειακά κειμήλια του σπουδαίου μουσουργού, παραχωρήθηκαν από τη σύζυγό του Καλλιόπη Μορίδου Μιχαηλίδου στο δήμο Λεμεσού, που φρόντισε, μετά από πολυετείς επίμοχθες προσπάθειες, να τα στεγάσει σ' ένα σύγχρονο κτίριο με αξιόλογο εκθεσιακό χώρο, ιδρύοντας το 2005 το Δημοτικό Μουσείο-Αρχείο Σόλωνα Μιχαηλίδη. Το χώρο επισκέπτονται καθημερινά μαθητές σχολείων, φοιτητές μουσικής, μουσικολόγοι ερευνητές, αλλά και άνθρωποι που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τον Κύπριο μουσουργό, που με το έργο του κατέκτησε μια αξιοζήλευτη θέση στην παγκόσμια ιστορία της μουσικολογίας.

Η παρουσία μου στη σημερινή εκδήλωση δεν είναι μόνο μια τυπική και συμβολική παρουσία. Αντίθετα, τη θεωρώ μια προσφερόμενη ευκαιρία, για να εκφράσω από μέρους της πολιτείας και του κυπριακού λαού την οφειλόμενη εκτίμηση και τη δίκαιη αναγνώριση προς τον Σόλωνα Μιχαηλίδη για το μεγάλο συνολικό πνευματικό του έργο. Τον άνθρωπο που δίκαια θεωρείται ως ο εμπνευστής και ο θεμελιωτής της δημιουργίας της μουσικής υποδομής, αλλά και της μουσικής κίνησης όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο.

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας, απόσπασμα από την ομιλία του στα εγκαίνια του Δημοτικού Μουσείου-Αρχείου Σόλωνα Μιχαηλίδη, 2005

Πολιτιστικό Ίδρυμα “Σόλων Μιχαηλίδης”

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα “Σόλων Μιχαηλίδης” ιδρύθηκε το 2014 με πρωτοβουλία των ανιψιών του Σόλωνα Μιχαηλίδη Γεωργίας και Μίκη Μιχαηλίδη, με στόχο την αναβίωση της μνήμης και τη διάδοση του έργου του Σόλωνα Μιχαηλίδη στους νέους, μαθητές και σπουδαστές, και στην κοινωνία γενικότερα. Στις επιδιώξεις του ιδρύματος εντάσσονται η οργάνωση συναυλιών από καταξιωμένους καλλιτέχνες, για να παρουσιάσουν τα έργα του μεγάλου μουσουργού στο μουσικόφιλο κοινό, συνεδρίων, διαλέξεων και μουσικών διαγωνισμών, που θα συμβάλουν στη στήριξη και προώθηση νέων μουσικών.

Το ίδρυμα θεωρεί επίσης αναγκαία την επανέκδοση των εξαντληθέντων μουσικολογικών συγγραμμάτων του Σόλωνα Μιχαηλίδη και την έκδοση των συνθέσεών του, ώστε να μπορούν να εκτελούνται, καθώς και την ηχογράφηση έργων του από τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου ή την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

Σκοπός του Ιδρύματος είναι να αναβιώσουμε τη μνήμη και το έργο του σημαντικότερού μας συνθέτη Σόλωνα Μιχαηλίδη, που, 35 χρόνια μετά το θάνατό του, πάει να ξεχαστεί. Σπάνια ακούμε έργα του να εκτελούνται και σπάνια γίνεται αναφορά στο όνομά του. [...] Το Ίδρυμα προσκαλεί όλους όσους εκτιμούν την παγκόσμια προσφορά του Σόλωνα Μιχαηλίδη να γίνουν μέλη και να συμβάλουν ενεργά στην αξιοποίηση του έργου του.

Γεωργία Μιχαηλίδου, Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Μουσικής και Δραματικής Τέχνης στη Βιέννη και Πρόεδρος του Πολιτιστικού Ιδρύματος “Σόλων Μιχαηλίδης”

Πηγές

- Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος “Σόλων Μιχαηλίδης”, Τ.Θ. 20521, 1660 Λευκωσία, Ηλεκτρονική διεύθυνση: g.k.michaelides@hotmail.com, mikismichaelides@yahoo.gr
- Δημοτικό Μουσείο Λεμεσού - Αρχείο Σόλων Μιχαηλίδη
- Έλενας Λαμάρη Παπαδοπούλου, *Σόλων Μιχαηλίδης, Η ζωή και το έργο του*, Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Λευκωσία, 1994
- Σόλων Μιχαηλίδη, *Εγκυκλοπαίδεια της Αρχαίας Ελληνικής Μουσικής*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1982
- Αρχείο Αλέκου Οράτη

Ιδιαίτερες ευχαριστίες:

- Στην κ. Γεωργία Μιχαηλίδου για την παραχώρηση βιογραφικού σημειώματος του Σόλων Μιχαηλίδη, καθώς και σχετικού οπτικοακουστικού υλικού,
- στο δήμο Λεμεσού για την παραχώρηση άδειας εκτέλεσης έργων του Σόλων Μιχαηλίδη στην εκδήλωση και τη μη προβολή απαίτησης εισπραξης των σχετικών πνευματικών δικαιωμάτων,
- στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Πολιτιστικές Υπηρεσίες και Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου για τη δωρεάν παραχώρηση του Κινηματοθεάτρου Παλλάς Λευκωσίας.

Γ. ΡΙΤΣΟΣ

ΕΛΛΗΝΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝ

(ΓΙΑ ΒΑΡΥΤΟΜΟ - ΧΟΡΩΔΙΑ - ΟΡΧΗΣΤΡΟ)
(Η ΜΕΤΣΟ)

Σολ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Συντονισμός και εποπτεία εκδήλωσης και έκδοσης

Γεωργία Ανδρονίκου

Διευθύντρια Υπηρεσίας Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

Ανθή Τοφαρή

Πρώτη Λειτουργός Υπηρεσίας Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

Οργάνωση εκδήλωσης

Νατάσα Χαραλάμπους

Αντιγόνη Χάσικου

Κωνσταντίνος Κιτρομήλης

Έρευνα, συλλογή υλικού και επιμέλεια έκδοσης

Νατάσα Χαραλάμπους

Σχεδιασμός έκδοσης

Άντια Μαρία Χριστοφόρου

Εκτύπωση

Κυβερνητικό Τυπογραφείο

ISBN 978-9963-39-047-2

Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

Βουλής των Αντιπροσώπων

Φεβρουάριος 2016

